

ՐՕՇԴՕՇՏՐԱՅ

«ՌՈՍԳՈՍՏՏՐԱԽ-ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ՌՈՍԳՈՍՏՏՐԱԽ-ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՓԲԸ
Խորհրդի կողմից
30.09.2019թ. Խորհրդի նիստի թիվ 06
(արձանագրություն)

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Փաստաթղթի կոդ TC750-09-01
Խմբագրություն 01

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն պայմանները մշակված են «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն և հանդիսանում են Գյուղատնտեսության ապահովագրության պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) անբաժանելի մասը:

1.2. Սույն պայմաններով սահմանված ապահովագրությունը համապատասխանում է Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 8-րդ և 9-րդ կետերով սահմանված դասերին՝

- Զրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն, որը ծածկում է այն վնասները և կորուստները, որոնք հասցվել են գույքին (բացառությամբ գույքի այն տեսակների, որոնք ներառված են Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-7-րդ կետերով սահմանված դասերում) հետևյալ պատահարների հետևանքով՝ ա) հրդեհ, բ) պայթյուն, գ) երկրաշարժ, դ) փոթորիկ, ե) միջուկային վարակ, վնասվածք և այլն, զ) հողի սողանք:
- Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն, որը ծածկում է այն վնասները և կորուստները, որոնք հասցվել են գույքին (բացառությամբ այն գույքի, որը ներառված է Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-7-րդ կետերով սահմանված դասերում) հետևյալ պատահարների արդյունքում և նշված չեն Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 8-րդ կետով սահմանված դասում՝ ա) կարկտահարություն, բ) ցրտահարություն, գ) երաշտ, դ) համաճարակ, կարանտին հիվանդություն, ե) սելավ, ջրիեղել, զ) բնական ու տեխնածին բնույթի այլ աղետներ, վթարներ ու պատահարներ, ներառյալ՝ գույքի հափշտակությունը:

1.3. Սույն ապահովագրության պայմանները պարտադիր են Ապահովագրողի և Ապահովադրի համար (այսուհետ՝ Նաև Պայմանագրի կողմեր):

ԲԱԺԻՆ 2. ԳԻՄՆԱԿԱՆ ԶԱՍԿԱՑՈՒՅՈՒՆՆԵՐ

Ապահովագրող՝ ապահովագրական ընկերություն, որն ունի Օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 8-րդ և 9-րդ կետերով սահմանված ապահովագրության դասերի լիցենզիա և անդամակցում է «Գյուղատնտեսությունը Ապահովագրողների Ազգային Գործակալություն» հասարակական կազմակերպությանը:

Ապահովադիր՝ ապահովագրողի հետ գյուղատնտեսության ապահովագրության պայմանագիր կնքած անձ, որն օրինական կերպով տիրապետում, վարձակալում և (կամ) շահագործում է ապահովագրության ենթակա պտղատու այգին, դաշտը, հողատարածքը:

Շահառու՝ ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու պարագայում Պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական հատուցում ստանալու իրավունք ունեցող անձ:

ԳԱԿԳ՝ «Գյուղատնտեսությունը Ապահովագրողների Ազգային Գործակալություն» հասարակական կազմակերպություն:

Ապահովագրության օբյեկտ՝ Պտղատու այգու, դաշտի, հողատարածքի (այսուհետ՝ հողատարածք) բերքի՝ Պայմանագրով նախատեսված պատահարների հետևանքով վնասման հետ կապված Ապահովադրի գույքային շահերը:

Ապահովագրված բերք՝ Պայմանագրում նշված բերք՝ ծիրան և (կամ) խաղող, որն աճեցվում է Ապահովադրի կամ վարձակալի կողմից:

Ապահովագրական պատահար՝ կարկտահարության, զարնանային ցրտահարության և/կամ բնական աղետների (գործունեների) պատճառով առաջացած հրդեհի հետևանքով Ապահովադրի Պայմանագրում սահմանված հողատարածքում աճեցվող բերքի (ծիրան և/կամ խաղող) մասնակի կամ ամբողջական կորուստը և/կամ վնասումն է:

Չհատուցվող գումար՝ Ապահովադրի մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը:

Ապահովագրական հատուցում՝ ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի հիման վրա Ապահովադրին կամ Շահառուին վճարման ենթակա գումար:

Վնաս գնահատող՝ ապահովագրված բերքին հասցված վնասի գնահատումն իրականացնող փորձագետ, որն ունի ԳԱԿԳ-ի կողմից տրված որակավորման վկայական:

Արտադրական ծախս՝ բերքի (ծիրանի և/կամ խաղողի) աճեցման համար կատարված ծախսերի, ինչպիսիք են տնկիի, պարարտանյութի, վառելանյութի, թունաքիմիկատների, ոռոգման, աշխատուժի արժեքի ընդհանուր գումարը, բերքի աճեցման համար անհրաժեշտ այլ ծախսեր:

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՊՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ

3.1. Ապահովագրության օբյեկտ համարվում են Ապահովադրի (Շահառուի) գույքային շահերը՝ կապված Պայմանագրով նախատեսված պատահարների հետևանքով հողատարածքի բերքի վնասման և/կամ կորստի հետ:

3.2. Պայմանագրով ապահովագրման են ենթակա բերքի հետևյալ տեսակները՝ ծիրան և/կամ խաղող: Պայմանագիրը տարածվում է և սույն պայմաններով ապահովագրությունն իրականացվում է այն հողատարածքների վրա, որոնք գտնվում են Արմավիրի, Արարատի, Վայոց ձորի, Կոտայքի, Տավուշի, Արագածոտնի մարզերում: Ընդ որում, զարնանային ցրտահարության ռիսկից ապահովագրության դեպքում Պայմանագիրը և սույն Պայմանները տարածվում են այն հողատարածքների վրա, որոնք գտնվում են Արմավիրի, Արարատի մարզերում: Ըստ հողատարածքի գտնվելու վայրի՝ սույն պայմաններին կից Յավելված 4-ով սահմանված ձևով որոշվում է տվյալ հողատարածքի ազդեցության գոտին:

3.3. Պայմանագիրը տարածվում է և սույն պայմաններով ապահովագրությունն իրականացվում է այն հողատարածքների վրա,

որոնց ծիրանի ծառերը 4-30 տարեկան են, իսկ խաղողինը՝ 4 տարեկանից ավելի, եթե սույն Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

3.4. Պայմանագրով և սույն պայմանագրով ապահովագրության ենթակա չեն այն հողատարածքները, որոնց ծառերը բերք չեն տվել Պայմանագիրը կնքելուն նախորդող երկու տարվա ընթացքում:

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՊԱՅՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔ

4.1. Ապահովագրության տարածք է համարվում է Պայմանագրում նշված հողատարածքը:

4.2. Ապահովագրության տարածքը սահմանվում է Պայմանագրում նշված հողատարածքի գտնվելու վայրով:

ԲԱԺԻՆ 5. ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ ԵՎ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՅԱՐՆԵՐ

5.1. Սույն պայմանագրի համաձայն՝ ապահովագրական ռիսկ է համարվում ենթադրվող պատահարը, որի տեղի ունենալու համար կնքվում է Պայմանագիր:

5.2. Ապահովագրական պատահար համարվում է տեղի ունեցած իրադարձությունը, որը նախատեսված է սույն պայմանագրով և Պայմանագրով և որի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովագրողի (Շահառուին) Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցում իրականացնելու պարտավորություն է առաջանում: Եթե տվյալ պատահարն առաջացել է պարբերական պատահարների հետևանքով, և որի հիմնական պատճառը Պայմանագրով ապահովագրված է, ապա տվյալ պատահարը համարվում է ապահովագրական պատահար՝ անկախ այն փաստից, թե մյուս պատահարներն ապահովագրված են, թե՛ ոչ:

5.3. Սույն պայմանագրի համաձայն՝ ապահովագրական պատահար համարվում է Ապահովագրողի գույքային շահերին հասցված իրական վնասը՝ ապահովագրված օբյեկտի վնասի և/կամ ամբողջական կորստի արդյունքում, որն առաջացել է հետևյալ ապահովագրական ռիսկերի կամ դրանց համակցությունների ուղղակի ազդեցության հետևանքով:

5.3.1. **Գարնանային ցրտահարություն**՝ սառեցման կետից ցածր ջերմաստիճանի պատճառով ծառերի հատվածների հյուսվածքների՝ բողբոջների, ծաղիկների, փոքր պտուղների սառեցում: Սույն պայմանագրի համաձայն գարնանային ցրտահարության ռիսկը վերաբերում է այն ժամանակահատվածին, երբ բույսերը ձմեռային հանգստից հետո վերականգնում են իրենց վեգետացիան:

5.3.2. **Կարկտահարություն**՝ սովորաբար անձրևի և/կամ քամու հետ ուղեկցվող գնդաձև սառցե կտորների տեսքով մթնոլորտային տեղումներ, որոնք կարող են ֆիզիկական վնաս հասցնել ծառերի հատվածների հյուսվածքներին (բողբոջներ, տերևներ, ծաղիկներ, մրգեր, հատիկներ, ցողուններ, ճյուղեր) և հանգեցնել բերքատվության կրճատմանը:

5.3.3. **Հրդեհ՝ անվերահսկելի բռնկում և այրում**, որն առաջանում է բնական գործոնների պատճառով՝ ներառյալ բարձր ջերմաստիճանը, կայծակի հարվածը: Սույն պայմանագրի համաձայն՝ հրդեհի ռիսկը վերաբերում է բողբոջների, ծաղիկների, պտուղների վնասմանը հրդեհի հետևանքով (ծուխ, մուր), ինչպես նաև՝ հրդեհը մարելու միջոցառումների իրականացման ժամանակ ապահովագրված բերքին հասցված վնասը և չի վերաբերում որթատունկի և ծառերի վնասմանը:

5.4. Պայմանագիրը կարող է կնքվել ինչպես կարկտահարություն և հրդեհ, գարնանային ցրտահարություն ռիսկերի գծով առանձին, այնպես էլ դրանց համակցության համար:

ԲԱԺԻՆ 6. ԲԱՑԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

6.1. Ապահովագրական պատահար չի համարվում և Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցման ենթակա չէ այն վնասը, որն առաջացել է Պայմանագրում չնշված ցանկացած ռիսկի հետևանքով, այդ թվում՝

6.1.1. ծառերի, դրանց մասերի հանկարծակի կտրվածքներ կամ վնասում, եթե այն ապահովագրական պատահարի հետևանքով չէ, ներառյալ դրանց փտումը, ծառերի և դրանց մասերի վրա խոնավության, բորբոսի ի հայտ գալը,

6.1.2. ապահովագրված բերքի շուկայական արժեքի տատանման, ֆինանսական ցանկացած կորստի և կամ վնասի հետևանքով՝ եկամտի կորուստ, հարկեր, տուգանքներ, վարկային պարտավորություններ,

6.1.3. հալոցքի կամ հորդառատ անձրևների արդյունքում ստորգետնյա ջրերի հետևանքով ծառերի վնասումը,

6.1.4. ցանկացած տեսակի աղտոտման, քիմիական կամ այլ կենսաբանական նյութերի հետևանքով առաջացած վնասը,

6.1.5. ծառերի հիվանդությունների, միջատների հետևանքով առաջացած վնասը,

6.1.6. հրդեհի հետևանքով, որի պատճառ է հանդիսացել Ապահովագրողի կամ այլ անձի կողմից կրակ վառելը, ներառյալ բերքը ցրտահարությունից փրկելու նպատակով:

6.2. Ապահովագրողի կողմից հատուցման ենթակա չէ նաև՝

6.2.1. վնասը, որն առաջացել է ապահովագրողի կամ շահառուի դիտավորյալ կատարած գործողությունների հետևանքով,

6.2.2. Պայմանագրում չնշված հողատարածքում տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի հետևանքով առաջացած վնասները,

6.2.3. Պայմանագրի կնքումից առաջ տեղի ունեցած ցանկացած իրադարձությունների և կամ պատճառների արդյունքում առաջացած վնասները և կամ կորուստը, եթե նույնիսկ վնասը հայտնաբերվել է Պայմանագրի գործողության ընթացքում,

6.2.4. Սույն պայմանագրով չնախատեսված որևէ այլ պատահարի արդյունքում առաջացած վնասները և կամ կորուստները:

6.3. Ապահովագրողը հատուցման պարտավորություն չի կրում, եթե

6.3.1. ապահովագրության պայմանագիր կնքելիս, Ապահովագրողն ապահովագրության օբյեկտի վերաբերյալ կեղծ և կամ ոչ լիարժեք տեղեկություններ է ներկայացրել կամ ապահովագրության օբյեկտի վերաբերյալ այնպիսի տեղեկություններ է թաքցրել, որոնք կարևոր նշանակություն ունեն ապահովագրական ռիսկի գնահատման համար,

6.3.2. Պայմանագրում և սույն Պայմանագրում սահմանված ժամկետում և կարգով Ապահովագրողը չի տեղեկացվել ապահովագրական պատահարի մասին:

ԲԱԺԻՆ 7. ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

7.1. Ապահովագրական գումարն Ապահովագրողի և Ապահովագրողի համաձայնությամբ որոշված դրամական արտահայտությամբ գումար է, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում:

7.2. Պայմանագրով և սույն պայմանագրով նշված ռիսկերից խաղողի և ծիրանի ապահովագրության համար ապահովագրական գումարները սահմանված են Չավելված 3-ով: Ընդ որում, ապահովագրական գումարի հաշվարկի հիմքում ընկած են ծիրանի, խաղողի աճեցման հետ կապված արտադրական ծախսերը:

7.3. Պայմանագրով համաձայնեցված Ապահովագրական գումարը պետք է լինի առավելագույն գումարը, որն Ապահովագրողը վճարում է այն բոլոր ապահովագրված պատահարների համար, որոնք տեղի են ունենում Պայմանագրի գործողության ընթացքում:

ԲԱԺԻՆ 8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱԳԻՆ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

- 8.1. Ապահովագրական սակագինը ապահովագրական գումարի նկատմամբ ապահովագրավճարի դրույթաչափն է:
- 8.2. Ապահովագրավճարը սահմանվում է՝ ելնելով ապահովագրական սակագնից, որն էլ հաշվարկվում է՝ ելնելով ապահովագրված բերքի տեսակից, գտնվելու վայրից, այլ գործոններից, որոնք կարող են ազդել ապահովագրական պատահարի առաջացման և վնասի չափի մեծության վրա:
- 8.3. Ապահովագրական սակագինը սահմանվում է ըստ հողատարածքի գտնվելու վայրի ազդեցության գոտիների՝ համաձայն Պայմանների Յավելված 2-ի և Յավելված 4-ի:
- 8.4. Ապահովագրավճարն ապահովագրության համար նախատեսված գումար է, որը սուբսիդավորվում է: Ապահովադիրը Պայմանագրի համաձայն պարտավոր է վճարել Ապահովագրողին ապահովագրավճարի չուբսիդավորվող մասը:
- 8.5. Կարկտահարության և հրդեհի ռիսկից ծիրանի և խաղողի հողատարածքների ապահովագրավճարի սուբսիդիան 50 տոկոս է, իսկ գարնանային ցրտահարության ռիսկից ծիրանի և խաղողի հողատարածքների ապահովագրավճարի սուբսիդիան 60 տոկոս է:
- 8.6. Պայմանագրով սահմանված կարգով՝ Ապահովադիրն ապահովագրավճարը վճարում է միանվագ, ինչպես կանխիկ, այնպես էլ անկանխիկ եղանակով:
- 8.7. Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա Ապահովադրի կողմից ապահովագրավճարի վճարման օր է համարվում.
 - ա) կանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի կամ նրա լիազորված անձի կողմից գումարի ստացման օրը,
 - բ) անկանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին գումարի մուտքագրման օրը:

ԲԱԺԻՆ 9. ԶԻԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ

- 9.1. Չհատուցվող գումարը Ապահովադրի մասնակցության չափն է վնասի հատուցմանը, որը սահմանվում է ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսային հարաբերակցությամբ:
- 9.2. Պայմանագրով սահմանվում է 10 տոկոս ոչ պայմանական չհատուցվող գումար՝ ըստ յուրաքանչյուր հողատարածքի, որի չափով Ապահովագրողը ազատվում է ապահովագրական հատուցում իրականացնելուց:

ԲԱԺԻՆ 10. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ, ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՐԿՆՕՐԻՆԱԿԻ ՏՐԱՍՎՐՈՒՄԸ

- 10.1. Պայմանագրի կնքման հիմք է հանդիսանում Ապահովադրի կողմից համաձայն սույն պայմանների Յավելված 1-ի, Ապահովագրողի կողմից տրամադրված գրավոր դիմում-հարցաթերթիկը:
- 10.2. Ապահովադիրը Ապահովագրողին պետք է հայտնի ապահովագրական օբյեկտի վերաբերյալ, ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու և դրա արդյունքում հնարավոր վնասի չափը որոշելու համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքների մասին:
- 10.3. Ապահովադիրը պարտավոր է ինչպես Պայմանագրի կնքման, այնպես էլ Պայմանագրի գործողության ընթացքում գրավոր կերպով տեղեկացնել Ապահովագրողին այլ ապահովագրողի հետ ապահովագրված հողատարածքի համար կնքված ապահովագրության բոլոր պայմանագրերի մասին: Միևնույն ժամանակ Ապահովադիրը պարտավոր է նշել այլ ապահովագրական ընկերությունների անվանումները, նրանց մոտ ապահովագրված բերքի հողատարածքները, ապահովագրական ռիսկերը, ապահովագրական գումարների չափերը և գործող ապահովագրության ժամկետները: Ընդ որում, Պայմանագրով սահմանված հողատարածքը, որն ապահովագրվել է սույն պայմաններով (սուբսիդավորմամբ) չի կարող երկրորդ անգամ ապահովագրվել սույն պայմաններով: Եթե ապահովագրական հատուցման պահանջի ժամանակ գոյություն ունի Պայմանագրով սահմանված ամբողջ ապահովագրական գումարի չափով կամ ապահովագրական գումարից փոքր կամ մեծ ապահովագրական գումարով այլ ապահովագրության պայմանագիր, որով հատուցվում է նույն վնասը, ապա տրվող հատուցումների հանրագումարը չի կարող գերազանցել Ապահովադրի փաստացի կրած վնասը:
- 10.4. Եթե Պայմանագրի կնքումից հետո պարզվել է, որ Ապահովադիրը կեղծ կամ սխալ տեղեկություններ է հայտնել, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը:
- 10.5. Մինչև Պայմանագրի կնքումը Ապահովագրողն իրավունք ունի իրականացնելու հողատարածքի նախնական զննում:
- 10.6. Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր ձևով, երկու օրինակից:
- 10.7. Պայմանագրին կից կարող են կնքվել համաձայնագրեր կամ հավելվածներ, որոնք հանդիսանում են դրա անբաժանելի մասը:
- 10.8. Պայմանագրի կորստի, վնասվածքի կամ ոչնչացման դեպքում Ապահովագրողը Ապահովադրի դիմումի հիման վրա վերջինիս անվճար տրամադրում է Պայմանագրի կրկնօրինակը: Պայմանագրի առաջին անգամ կորստի, վնասվածքի կամ ոչնչացման դեպքում կրկնօրինակը տրամադրվում է անվճար:
- 10.9. Պայմանագիր կնքելիս Ապահովագրողի պահանջով Ապահովադիրը պետք է ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը՝
 - ա) Իրավաբանական անձի դեպքում՝ կազմակերպության տվյալները, հողամասի սեփականության վկայականը կամ վարձակալության պայմանագիրը կամ այլ իրավական փաստաթղթեր,
 - բ) Ֆիզիկական անձի դեպքում՝ Ապահովադրի անձը հաստատող փաստաթուղթ, հողամասի սեփականության վկայականը կամ վարձակալության պայմանագիրը կամ այլ իրավական փաստաթղթեր:
- 10.10. Պայմանագրի կնքման համար ներկայացվող դիմումի վերջնաժամկետը սահմանվում է՝
 - ա) կարկտահարության և հրդեհի ռիսկի համար՝ յուրաքանչյուր տարվա մարտի 15-ը,
 - բ) գարնանային ցրտահարության ռիսկի համար՝ յուրաքանչյուր տարվա փետրվարի 15-ը,
 - գ) համակցված ռիսկերի համար՝ յուրաքանչյուր տարվա փետրվարի 15-ը:
- 10.11. Ապահովագրության պայմանագրի գործողության ժամկետը սահմանվում է Պայմանագրով՝ ըստ ռիսկերի և ըստ բերքի տեսակի (խաղող, ծիրան):
- 10.12. Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում և գործում է Պայմանագրի 7-րդ կետում սահմանված ժամկետում: Ընդ որում, Պայմանագիրը և սույն պայմանները տարածվում են Պայմանագրի նաև վերջին երկու օրը տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարների վրա, որոնց մասին տեղեկացումը Ապահովագրողին՝ համաձայն Պայմանագրի 17-րդ կետի, տեղի է ունեցել Պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո:
- 10.13. Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա ապահովագրությունը տարածվում է միայն այն ապահովագրական պատահարների վրա, որոնք տեղի են ունեցել՝
 - ա) Պայմանագրում որպես ապահովագրության գործողության ժամկետի սկիզբ նշված ամսաթվի 00 ժամ 00 րոպեից,
 - բ) մինչև Պայմանագրում նշված ապահովագրության գործողության ժամկետի ավարտի ամսաթվի 23 ժամ 59 րոպե:

ԲԱԺԻՆ 11. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 11.1. Ապահովագրողը պարտավոր է.
 - 11.1.1. Ապահովադիրին ծանոթացնել ապահովագրության պայմաններին, ընթացակարգերին, ուղեցույցներին:

11.1.2. Ապահովադրի վերաբերյալ ապահովագրական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունները, ներառյալ անձնական տվյալները և Ապահովադրի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը չիրապարակել, չբացահայտել կամ այլ կերպ երրորդ անձանց չտրամադրել՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Պայմանագրով նախատեսված դեպքերի:

11.1.3. Պահպանել և կատարել սույն պայմաններով ու Պայմանագրով սահմանված պայմաններն ու դրույթները:

11.1.4. Տրամադրել 10 տոկոս գեղջ՝ համակցված ռիսկերից ապահովագրության դեպքում:

11.1.5. այմանագրի և սույն պայմանների համաձայն ապահովել ապահովագրական հատուցման վճարումը ապահովագրական պատահարի առաջացման դեպքում:

11.1.6. Ապահովագրական հատուցման վճարման մերժման դեպքում որոշման հիման վրա Ապահովադրին գրավոր տեղեկացնել մերժման հիմքեր(ներ)ի մասին սույն Պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

11.2. Ապահովագրողն իրավունք ունի.

11.2.1. Ստուգել Ապահովադրի կողմից ներկայացված տեղեկատվությունը և ապահովագրված հողատարածքի դիտարկումներ իրականացնել Պայմանագրի ամբողջ գործողության ընթացքում:

11.2.2. Անցկացնել հողատարածքի նախնական ուսումնասիրություն՝ ստուգելու հողատարածքի վիճակը՝ նախքան Պայմանագրի կնքումը:

11.2.3. Լիազորել վնաս գնահատողին Պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովագրված բերքի դիտարկում կատարել և իրականացնել վնասների գնահատում:

11.2.4. Ստուգել հողատարածքի համապատասխանությունը Պայմանագրի դրույթներին ու պայմաններին, ինչպես նաև Պայմանագրի գործողության ընթացքում ստուգել բերքի վիճակը:

11.2.5. Անհրաժեշտության դեպքում դիմել ԳԱԱԳ-ին՝ վնասի պատճառների և չափերի բացահայտման նպատակով անկախ փորձաքննություն իրականացնելու համար:

11.2.6. Ապահովադրից պահանջել և ստանալ ապահովագրական պատահարը հավաստելու և հատուցման վճարի հաշվարկի համար անհրաժեշտ ողջ տեղեկատվությունը:

11.2.7. Մերժել կամ նվազեցնել ապահովագրական հատուցումը, եթե Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը խախտել է Պայմանագրի և/կամ սույն պայմանների դրույթներն ու պայմանները:

11.2.8. Մերժել կամ նվազեցնել ապահովագրական հատուցման վճարումը, եթե Ապահովադիրը Ապահովագրողին ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ հայտնել է կեղծ, ակնհայտ սխալ տեղեկություններ:

11.2.9. Վաղաժամկետ միակողմանի լուծել Պայմանագիրը, եթե Ապահովադիրը տրամադրել է կեղծ տեղեկություններ, իրականացրել է խարդախություններ՝ կապված ապահովագրական հատուցում ստանալու հետ:

11.2.10. Դադարեցնել Պայմանագիրը՝ համաձայն սույն պայմանների 16-րդ բաժնի:

11.3. Ապահովադիրը պարտավոր է.

11.3.1. Կատարել Պայմանագրով և սույն պայմաններով սահմանված դրույթները,

11.3.2. Ապահովագրողին տրամադրել ռիսկի գնահատման վերաբերյալ ողջ հասանելի տեղեկատվությունը՝ համաձայն Հավելված 1-ի:

11.3.3. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովագրողին տեղեկացնել բերքի վիճակի փոփոխությունների մասին:

11.3.4. Կատարել ապահովագրվածարի վճարում՝ Պայմանագրում և սույն պայմաններում սահմանված չափով և ժամկետներում:

11.3.5. Վնասի գնահատման նպատակով ներկա գտնվել հողատարածքի ստուգմանը և ստորագրել վնասի ուսումնասիրման (գնևության) ակտը:

11.3.6. Նախքան Պայմանագրի կնքումը կամ Պայմանագրի գործողության ողջ ընթացքում և պատահարի տեղի ունենալուց հետո Ապահովագրողին և/կամ նրա լիազոր ներկայացուցչին թույլատրել իրականացնել բերքի ուսումնասիրություն:

11.3.7. Բերքի մասնակի վնասված լինելու դեպքում բերքահավաքի ժամանակահատվածի սկզբում, ոչ ուշ, քան բերքահավաքից 15 օր առաջ տեղեկացնել Ապահովագրողին, որպեսզի վերջինս բերքի ուսումնասիրություն իրականացնելու հնարավորություն ունենա:

11.3.8. Վնասված բերքը մինչև վնասի գնահատումը պահել ապահովագրական պատահարի հետևանքով առաջացած վիճակում, եթե վնասի նվազեցման որևէ միջոցառում անհրաժեշտ չէ:

11.3.9. Հրդեհի դեպքում անհապաղ դիմել Արտակարգ իրավիճակների նախարարության «911» ծառայությանը:

11.3.10. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալուց հետո ոչ ուշ, քան 48 ժամվա ընթացքում հեռախոսի, էլեկտրոնային փոստի միջոցով (Պայմանագրում նշված կոնտակտային տվյալներով) տեղեկացնել Ապահովագրողին:

11.3.11. Ապահովագրողին տրամադրել ողջ տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ պատահարի տեղի ունենալու դեպքում հողատարածքում իրականացված աշխատանքների վերաբերյալ:

11.4. Ապահովադիրն իրավունք ունի.

11.4.1. Ծանոթանալ Պայմանագրի դրույթներին, սույն պայմաններին, գյուղատնտեսության ապահովագրության վերաբերյալ ուղեցույցներին, ընթացակարգերին:

11.4.2. Ստանալ Պայմանագրի և պայմանների մեկական օրինակները:

11.4.3. Պայմանագրի և սույն պայմանների դրույթների համաձայն պահանջել և ստանալ հատուցում ապահովագրական պատահարի առաջացման դեպքում:

11.4.4. Սահմանված կարգով վաղաժամկետ լուծել Պայմանագիրը:

11.4.5. Օգտվել Ապահովագրողի կողմից սահմանված գեղջերից՝ համակցված ռիսկերից ապահովագրության դեպքում:

11.4.6. Վնասի չափի անհամաձայնության դեպքում դիմել վնասի գնահատման կրկնակի փորձաքննության համար:

11.4.7. Ստանալ Պայմանագրի կրկնօրինակը կամ Ապահովագրողի կողմից հաստատված պատճենը՝ բնօրինակը կորցնելու կամ վնասվելու դեպքում:

ԲԱԺԻՆ 12. ԱՊԱՀՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊԵՌԻՍ ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

12.1. Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադիրը կամ շահառու/լիազորված անձը կամ այլ շահագրգիռ անձ պարտավոր է պատահարի մասին 48 ժամվա ընթացքում տեղեկացնել Ապահովագրողին (կրա ներկայացուցչին) Պայմանագրում նշված կոնտակտային տվյալներով՝ հեռախոսահամարներով, էլեկտրոնային փոստով, իսկ պատահարը տեղի ունենալուց հետո ոչ ուշ, քան 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողին ներկայացնել ապահովագրական հատուցում ստանալու վերաբերյալ դիմում՝ նշելով պատահարի առաջացման պատճառները և հանգամանքները, ինչպես նաև սույն պայմանների 13.2-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերը:

12.2. Ապահովագրական պատահարի տեղեկացումից հետո Ապահովագրողը 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում պետք է նշանակի վնասը գնահատող փորձագետ՝ ապահովագրական պատահարի պատճառները բացահայտելու և վնասի չափը որոշելու համար: Վնասը գնահատող փորձագետի եզրակացության հիման վրա որոշվում է ապահովագրական հատուցման չափը:

12.3. Հողատարածքում վնասի գնահատումը պետք է իրականացվի ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու օրվանից ոչ շուտ, քան 5 և ոչ ուշ, քան 10 օրացույցային օրվա ընթացքում:

12.4. Կախված բերքի տեսակից և վնասի չափերից՝ վնասը գնահատողը վնասի գնահատման նպատակով կարող է մի քանի այցելություն կատարել հողատարածք, այդ թվում տարբեր ժամանակահատվածներում:

Ծիրանի ապահովագրության դեպքում

12.4.1. Ծաղկման ժամանակաշրջանում «կարկտահարություն, հրդեհ» ռիսկերի հետևանքով ապահովագրված բերքի ամբողջական կորստի դեպքում վնաս գնահատողը հողատարածք է այցելում պատահարի տեղի ունենալուց հետո միայն մեկ անգամ,

12.4.2. Ծաղկման ժամանակաշրջանում «կարկտահարություն, հրդեհ» ռիսկերի հետևանքով ապահովագրված բերքի մասնակի վնասման դեպքում վնասը գնահատողը հողատարածք է այցելում առնվազն երկու անգամ՝ 1-ին անգամ՝ պատահար տեղի ունենալուց հետո, 2-րդ անգամ՝ բերքահավաքից 10-15 օր առաջ,

12.4.3. Ծաղկման ժամանակաշրջանից հետո «կարկտահարություն, հրդեհ» ռիսկերի հետևանքով ապահովագրված բերքի վնասման դեպքում վնասը գնահատողը հողատարածք է այցելում մեկ անգամ՝ բերքահավաքից 10-15 օր առաջ,

12.4.4. «Գարնանային ցրտահարություն» ռիսկի հետևանքով ապահովագրված բերքի վնասվելու դեպքում, անկախ վնասվելու ժամանակահատվածից, վնասը գնահատողը հողատարածք է այցելում առնվազն երկու անգամ՝ 1-ին անգամ՝ պատահար տեղի ունենալուց հետո, 2-րդ անգամ՝ բերքահավաքից 10-15 օր առաջ:

Խաղողի ապահովագրության դեպքում

12.4.5. Ծաղկման ժամանակաշրջանում «կարկտահարություն, հրդեհ» և «գարնանային ցրտահարություն» ռիսկերի հետևանքով ապահովագրված բերքի ամբողջական և մասնակի կորստի դեպքում վնասը գնահատողը հողատարածք է այցելում առնվազն երկու անգամ՝ 1-ին անգամ՝ պատահար տեղի ունենալուց հետո, 2-րդ անգամ՝ բերքահավաքից 10-15 օր առաջ,

12.4.6. Ծաղկման ժամանակաշրջանից հետո «կարկտահարություն, հրդեհ» և «գարնանային ցրտահարություն» ռիսկերի հետևանքով ապահովագրված բերքի վնասման դեպքում վնասը գնահատողը հողատարածք է այցելում մեկ անգամ՝ բերքահավաքից 10-15 օր առաջ:

12.5. Վնասի գնահատման գործընթացներն իրականացվում են համաձայն ԳԱԱԳ-ի կողմից հաստատված վնասի գնահատման մեթոդաբանության, ուղեցույցների:

12.6. Հողատարածք այցելությունից հետո վնաս գնահատողն Ապահովագրին պետք է ծանոթացնի վնասների գնահատման համապատասխան մեթոդների հետ:

12.7. Ապահովագրված բերքի ուսումնասիրության արդյունքում վնաս գնահատողը պետք է լրացնի վնասների ուսումնասիրման (զննության) համապատասխան ակտը, որը ստորագրվում է վնաս գնահատողի և Ապահովագրի (կամ նրա ներկայացուցչի) կողմից, որի մեկ օրինակը տրամադրվում է Ապահովագրին (կամ նրա ներկայացուցչին):

ԲԱԺԻՆ 13. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

13.1. Ապահովագրական հատուցման չափը չի կարող գերազանցել Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարի չափը:

13.2. Ապահովագրին ապահովագրական հատուցման ստացման համար սույն պայմանների 12.1-րդ կետով սահմանված ժամկետում Ապահովագրողին է ներկայացնում դիմում, Ապահովագրի կամ Շահառուի բանկային տվյալները՝ հատուցումը փոխանցումով ստանալու դեպքում:

13.3. Ապահովագրված բերքի վնասի/կորստի դեպքում վնաս գնահատողը հողատարածք այցելությունից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմում և Ապահովագրողին է ծանուցում վնասի գնահատման արդյունքների մասին:

13.4. Ապահովագրողը վնասի գնահատման եզրակացությունն ստանալուց հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում վնասի գնահատման արդյունքների մասին ծանուցում է Ապահովագրին:

13.5. Ապահովագրողը, ինչպես նաև Ապահովագրողը վնասի գնահատման եզրակացության արդյունքների հետ անհամաձայնության դեպքում, կրկնակի փորձաքննության համար կարող են դիմել ԳԱԱԳ-ին՝ Ապահովագրի դեպքում՝ Ապահովագրողի կողմից վնասի գնահատման արդյունքներն ստանալուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ Ապահովագրողի դեպքում՝ վնասը վնասի գնահատման Ապահովագրին ուղարկելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

13.6. Պայմանագրի կողմերից յուրաքանչյուրը իր կողմից կրկնակի փորձաքննություն պահանջելու դեպքում կրում է վնաս գնահատողի ծառայությունների ծախսերի վճարման պարտականությունը:

13.7. ԳԱԱԳ-ը Ապահովագրի կամ Ապահովագրողի դիմումի հիման վրա 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում նշանակում է կրկնակի փորձաքննության անցկացում՝ վնասի պատճառների և չափի կրկնակի փորձաքննություն իրականացնելու նպատակով:

13.8. ԳԱԱԳ-ը կարող է մերժել կրկնակի փորձաքննության նշանակման դիմումը, եթե վերջինս չի ներկայացվել սույն Պայմանագրով սահմանված ժամկետում:

13.9. Սույն պայմաններով սահմանված ժամկետների բաց թողումն Ապահովագրի կողմից հարգելի է համարվում, եթե Ապահովագրին ապացուցում է, որ ժամկետի բացթողման պատճառ է հանդիսացել իր անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում գտնվելը, որն անհնարին է դարձրել նրա կողմից սահմանված ժամկետում պարտավորության կատարումը:

13.10. ԳԱԱԳ-ի կողմից վնաս գնահատող նշանակելուց հետո վնաս գնահատողը վնասի կրկնակի փորձաքննությունն իրականացնում է և կրկնակի փորձաքննության արդյունքները ԳԱԱԳ-ին է ներկայացնում 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

13.11. ԳԱԱԳ-ը՝ փորձաքննության արդյունքները ստանալուց հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրին և Ապահովագրողին ծանուցում է կրկնակի փորձաքննության գնահատման եզրակացության արդյունքները:

13.12. Միևնույն ապահովագրական պատահարի պատճառների, ինչպես նաև՝ վնասների կրկնակի փորձաքննություն կարող է նշանակվել առավելագույնը մեկ անգամ:

13.13. Ապահովագրողը կրկնակի փորձաքննության արդյունքների հիման վրա 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունում է ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ հատուցման վճարումը մերժելու (պատճառաբանելով հիմքերը) մասին որոշում և 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրին ծանուցում է որոշման մասին: Եթե առկա է ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշում, Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցման որոշման ծանուցումից հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրին է վճարում հատուցման գումարը:

13.14. Կրկնակի փորձաքննություն իրականացնելու պահանջ չներկայացնելու դեպքում, Ապահովագրողը սույն պայմանների 13.3.-րդ և 13.4.-րդ կետերով սահմանված ժամկետի ավարտից հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում կայացնում է որոշում հատուցում վճարելու կամ հատուցման վճարումը մերժելու (պատճառաբանելով հիմքերը) մասին և 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում որոշման մասին ծանուցում է Ապահովագրին: Եթե առկա է ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշում, Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցման որոշման ծանուցումից հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրին է վճարում հատուցման գումարը:

13.15. Սույն պայմանների 13.13.-րդ և 13.14.-րդ կետերով սահմանված հատուցման վճարման ժամկետը չպահպանելու դեպքում

Ապահովագրողն Ապահովադրին վճարում է հատուցման ենթակա գումարի 0,1 տոկոսի չափով տույժ՝ կետանցված յուրաքանչյուր օրվա համար: Ընդ որում, ապահովագրական հատուցման օր է համարվում Ապահովագրողի դրամարկղից կատարված վճարման օրը կամ Ապահովագրողի բանկային հաշվից ապահովագրական հատուցման գումարի դուրսգրման օրը:

13.16. Եթե վնասի գնահատման արդյունքների հիման վրա պարզվում է, որ տեղի է ունեցել ապահովագրված բերքի (բացառությամբ՝ խաղողի) ամբողջական կորուստ, ապա ապահովագրական հատուցման գործընթացն իրականացվում է սույն բաժնի 13.2.-րդ-13.15.-րդ կետերով սահմանված կարգով:

13.17. Եթե վնասի գնահատման արդյունքների հիման վրա պարզվում է, որ տեղի է ունեցել ապահովագրված բերքի մասնակի վնաս, ապա ապահովագրական հատուցման գործընթացն իրականացվում է սույն պայմանների 12.5.-րդ կետով սահմանված կարգով բերքահավաքից առաջ իրականացվող փորձաքննությունից հետո՝ սույն պայմանների 13-րդ բաժնով սահմանված կարգով: Խաղողի ամբողջական կորստի դեպքում ապահովագրական հատուցման վճարման կարգն իրականացվում է համաձայն ապահովագրված բերքի մասնակի կորստի դեպքում ապահովագրական հատուցման վճարման կարգի:

ԲԱԺԻՆ 14. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ՄԵՐԺՈՒՄ

14.1. Ապահովագրողը կարող է մերժել ապահովագրական հատուցման վճարումը հետևյալ դեպքերում՝

14.1.1. Ապահովադիրը պահանջված ժամկետում Ապահովագրողին չի տեղեկացրել ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու մասին և/կամ խոչընդոտել է Ապահովագրողի (սրա ներկայացուցչի), վնաս գնահատողի մուտքը հողատարածք,

14.1.2. Ապահովադիրը կանխամտածված կերպով ապատեղեկացրել է Ապահովագրողին ապահովագրության օբյեկտի կամ ռիսկի վերաբերյալ,

14.1.3. Անհաղթահարելի ուժի (ֆորս մաժոր) հետևանքով առաջացած պատահարի արդյունքում ապահովագրության օբյեկտին պատճառվել են վնասներ,

14.1.4. Հողատարածքը չի համապատասխանել Պայմանագրով նախատեսված դրույթներին,

14.1.5. Սույն Պայմանների 6-րդ բաժնում նշված պատահարների արդյունքում առաջացած վնասները,

14.1.6. Ապահովադիրը խախտել է Պայմանագրի էական պայմանները:

14.2. Ապահովագրողն Ապահովադրին սահմանված կարգով պետք է գրավոր ծանուցի ապահովագրական հատուցման վճարման կամ մերժման մասին՝ պատճառաբանելով մերժման հիմքերը:

ԲԱԺԻՆ 15. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

15.1. Սույն Պայմանագրից բխող վեճերը կարգավորվում են կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ:

15.2. Անհամաձայնությունների դեպքում վեճերը լուծվում են ԳԱԱԳ-ի կողմից, Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից՝ «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

15.3. Վեճերի առաջացման դեպքում Պայմաններով չկարգավորված հարցերը կարգավորվում են ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

ԲԱԺԻՆ 16. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴԱՂԱՐԵՑՈՒՄ

16.1. Պայմանագիրը վաղաժամկետ լուծվում է՝

- ա) Ապահովադրի, եթե իրավաբանական անձ է՝ լուծարման, իսկ եթե ֆիզիկական անձ է՝ մահվան դեպքում,
- բ) պայմանագրից Ապահովադրի վաղաժամկետ հրաժարվելու դեպքում,
- գ) Ապահովադրի կողմից ապահովագրավճարի չվճարման դեպքում,
- ե) ՀՀ օրենսդրությամբ, սույն Պայմաններով կամ Պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում:

16.2. Ապահովագրության պայմանագրի բոլոր փոփոխությունները իրականացվում են Ապահովագրողի և Ապահովադրի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ կողմերից որևէ մեկի գրավոր ծանուցման հիման վրա, ծանուցագիրը ստանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում: Փոփոխությունները կատարվում են համաձայնագիր կնքելու միջոցով, որը կազմում է Պայմանագրի անբաժանելի մասը:

16.3. Պայմանագիրը դադարում է.

- 16.3.1. Պայմանագրի գործողության ժամկետի ավարտի դեպքում,
- 16.3.2. Պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական գումարը սպառվելու դեպքում,
- 16.3.3. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերում:

16.4. Պայմանագիրը կարող է Ապահովագրողի կողմից վաղաժամկետ լուծվել՝

- 16.4.1. Ապահովադրի կողմից սույն պայմանների խախտման դեպքում, որի ժամանակ Ապահովադրին է վերադարձվում Պայմանագրի չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարը՝ նվազեցնելով այն 15 տոկոսի չափով և այդ պահին վճարված կամ վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափով,
- 16.4.2. Ապահովադրի կողմից կեղծ, ակնհայտ սխալ տեղեկություններ ներկայացնելու դեպքում, որի ժամանակ ապահովագրավճարները Ապահովադրին վերադարձման ենթակա չեն:

16.5. Սույն պայմանների 16.4.1-րդ, 16.7-րդ և 16.8-րդ կետերով նախատեսված Պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման դեպքերում Ապահովադրին վերադարձվող ապահովագրավճարը տարանջատվում է ըստ Ապահովադրի կողմից վճարվելիքի և սուբսիդավորվողի, ինչպես նաև վերադարձը կատարվում է համապատասխանաբար Ապահովադրին և ապահովագրավճարը սուբսիդավորող անձին (մարմնին):

16.6. Ապահովադիրն իրավունք ունի միակողմանիորեն լուծելու Պայմանագիրը՝ այդ մասին ոչ պակաս, քան 15 օր առաջ ծանուցելով Ապահովագրողին, եթե այլ ժամկետ նախատեսված չէ Պայմանագրով:

16.7. Ապահովադրի կողմից Պայմանագրից վաղաժամկետ հրաժարվելու դեպքում՝ վերջինիս վերադարձվում է վճարված ապահովագրավճարը Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն՝ նվազեցնելով այդ պահին վճարված կամ վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափով:

16.8. Ֆիզիկական անձ Ապահովադրի կողմից Պայմանագիրը դրա կնքմանը հաջորդող 7 աշխատանքային օրվա ընթացքում միակողմանիորեն լուծելու դեպքում, Պայմանագրի լուծումն իրականացվում է համաձայն Օրենքի 81-րդ հոդվածի 5.1-րդ կետի: Այդ դեպքում Պայմանագիրը համարվում է լուծված Ապահովադրի կողմից Պայմանագիրը լուծելու մասին Ապահովագրողին ծանուցելու օրվան հաջորդող օրվանից: Սույն կետով նշված Պայմանագրի միակողմանի լուծման դեպքում Ապահովագրողը պարտավոր է Ապահովադրին համամասնական կարգով վերադարձնել Պայմանագրի գործողության մնացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարը: Պայմանագրի հետ կապված որևէ այլ վճար Ապահովադրից չի կարող պահանջվել, բացառությամբ Պայմանագրի հետ կապված կատարած փաստացի ծախսերի, որոնք չեն կարող գերազանցել ապահովագրավճարի 15 տոկոսը:

16.9. Պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում վերադարձման ենթակա ապահովագրավճարն Ապահովադրին Է վերադարձվում Պայմանագրի դադարեցման օրվանից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

16.10. Ապահովագրողի լուծարման դեպքում, վերջինս պարտավոր է Ապահովադրին վերադարձնել Պայմանագրի չլրացած ժամկետի համար վճարված ապահովագրավճարը:

16.11. Պայմանագիրն առ ոչինչ կամ անվավեր է համարվում ՀՀ օրենսդրությամբ սույն պայմաններով կամ Պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով:

ԲԱԺԻՆ 17. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՅՆ ԱՆՃԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ

17.1. Երբ Ապահովադիրը մեկ այլ անձից (ՀՀ քաղաքացիներից, օտարերկրյա պետությունների քաղաքացիներից, քաղաքացիություն չունեցող անձանցից, իրավաբանական անձանցից, ինչպես նաև ՀՀ-ից և համայնքներից) ստանում է վնասի հատուցումը, Ապահովագրողը վճարում է միայն ամբողջ վնասի գումարի և մեկ այլ անձի(անձանց) կողմից վճարված վնասի գումարի միջև եղած տարբերությունը:

17.2. Ապահովագրված հողատարածքի նկատմամբ իրավունքների՝ այն անձից, ում օգտին կնքվել է Պայմանագիրը, այլ անձի փոխանցման դեպքում, այդ Պայմանագրով իրավունքները և պարտականություններն անցնում են այն անձին, ում անցել են հողատարածքի նկատմամբ իրավունքները, բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հողատարածքի բռնագանձման կամ բռնագրավման արդյունքում սեփականատիրոջ փոփոխման դեպքերի:

17.3. Եթե Պայմանագրի գործողության ընթացքում հողատարածքի տնօրինման, տիրապետման կամ օգտագործման իրավունքը փոխանցվում է այլ անձի, ապա այդ անձը պետք է ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին գրավոր տեղեկացնի Ապահովագրողին: Պայմանագրով իրավունքներն ու պարտականությունները նոր սեփականատիրոջն են անցնում Ապահովագրողի համաձայնության դեպքում համաձայնագիր կնքելու միջոցով:

ԲԱԺԻՆ 18. ԱՆՀԱՂՔԱԿԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ/ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ

18.1. Պայմանագրով պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար Կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության հետևանքով, որը ծագել է Պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը Պայմանագրի կողմերը չէին կարող կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներ են ջրհեղեղը, պատերազմը, ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքի դադարեցումը, պետական մարմինների որոշումները և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Պայմանագրով պարտավորությունների կատարումը:

18.2. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը Պայմանագրով սահմանված պարտականությունների իրականացման վրա պարտավոր է ապացուցել Պայմանագրի այն կողմը, որի պարտականությունների իրականացմանն է խոչընդոտում նման ազդեցությունը:

18.3. Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 3 ամսից ավելի, ապա կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին:

ԲԱԺԻՆ 19. ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ

19.1. Սույն պայմաններով սահմանված ծանուցումը պետք է իրականացվի ստորև նշված եղանակներից որևէ մեկով՝

19.1.1. Ծանուցումն առձեռն հանձնելու միջոցով՝ ստացման մասին ստորագրությամբ, կամ

19.1.2. Ծանուցումը համապատասխան անձի կողմից գրավոր տրամադրած էլեկտրոնային հասցեին հետպատասխան տեղեկացմամբ ուղարկելու միջոցով, իսկ Պայմանագրի կնքումից հետո Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին (ԳԱԱԳ-ին) այլ էլեկտրոնային հասցե տրամադրած լինելու դեպքում՝ վերջին անգամ գրավոր տրամադրված էլեկտրոնային հասցեին հետպատասխան տեղեկացմամբ ուղարկելու միջոցով: Ընդ որում, եթե ծանուցումն իրականացնողը ծանուցումն ուղարկելուց հետո մեկ օրվա ընթացքում ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում չի ստանում, ապա պարտավոր է դրան հաջորդող մեկ օրվա ընթացքում ծանուցվող անձին հեռախոսազանգի միջոցով տեղեկացնել ծանուցման տեղադրման մասին, կամ

19.1.3. պատվիրված նամակ ուղարկելու միջոցով՝ հետպատասխան տեղեկացմամբ, կամ

19.1.4. Ծանուցումը տվյալ անձի համար ինտերնետային կայքում ստեղծված համապատասխան բաժնում տեղադրելու միջոցով՝ պայմանով, որ ծանուցումն իրականացնողը տվյալ անձին նախապես գրավոր ձևով հայտնել է ինտերնետային կայքի հասցեն, տվյալ անձի համար ստեղծված բաժնի մուտք գործելու համար անհրաժեշտ մուտքային տվյալները և բաժնից օգտվելու կարգը: Ընդ որում, եթե ծանուցումն իրականացնողը ծանուցումը տեղադրելուց հետո մեկ օրվա ընթացքում ծանուցման ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում չի ստանում, ապա պարտավոր է դրան հաջորդող մեկ օրվա ընթացքում ծանուցվող անձին հեռախոսազանգի միջոցով տեղեկացնել ծանուցման տեղադրման մասին, կամ

19.1.5. բջջային հաղորդագրության միջոցով:

19.2. Սույն Պայմաններով նախատեսված կարգով ծանուցումներն անձի կողմից համարվում են պատշաճ ստացված և վերջինների կողմից որոշակի գործողություններ կատարելու համար սահմանված ժամկետները ծանուցող անձի կողմից սկսվում են հաշվարկվել՝

19.2.1. էլեկտրոնային փոստով ուղարկվելու դեպքում՝ ծանուցումն ուղարկելու օրվան հաջորդող օրվանից,

19.2.2. Ծանուցումն ստորագրությամբ առձեռն հանձնվելու դեպքում՝ հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից,

19.2.3. պատվիրված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ հետպատասխան տեղեկացման մեջ նշված ծանուցման ստացման կամ որևէ հիմքով նամակը փոստի ծառայության կողմից հետ վերադարձվելու հաջորդող օրվանից,

19.2.4. Ծանուցումն տվյալ անձի համար ինտերնետային կայքում ստեղծված համապատասխան բաժնում տեղադրվելու դեպքում՝

ա) ծանուցումն ընթերցելու հաջորդող օրվանից, եթե ծանուցումը տեղադրելուց հետո՝ 1 օրվա ընթացքում, ստացվել է ծանուցման ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում,

բ) ծանուցող անձի կողմից հեռախոսազանգով տեղեկացնելու օրվան հաջորդող օրվանից, եթե ծանուցումը տեղադրելուց հետո՝ 1 օրվա ընթացքում, ծանուցող անձը չի ստանում ծանուցման ընթերցման վերաբերյալ էլեկտրոնային տեղեկացում և ծանուցվող անձին հեռախոսազանգի միջոցով է տեղեկացնում ծանուցման վերաբերյալ,

19.2.5. բջջային հաղորդագրությունն ուղարկվելու դեպքում՝ ծանուցումն ուղարկելու օրվան հաջորդող օրվանից: